

Almis strukturarbete

Sammanfattning

ALMI är både till sin storlek och långa erfarenhet en ytterst viktig och bärande kugge i regionernas innovationsstödssystem. ALMI är den regionala aktör som har störst kontaktyta mot näringslivet och som genom det fångar upp behov, inte bara inom finansiering, utom även inom andra områden som är viktiga för genomförandet av regionernas utvecklingsstrategier.

Almi står nu inför tuffa utmaningar till följd av ökande regulatoriska krav som följer av Almis roll som finansiellt institut. Flera granskningar och kontroller har pekat på brister i regelefterlevnaden som behöver åtgärdas. Den ökande kravnivån driver också kostnader som, tillsammans med utmaningen med fasta driftanslag, gör att Almi som koncern befinner sig i ett kritiskt ekonomiskt läge. Almi behöver hitta olika sätt att effektivisera sin verksamhet. Utifrån den problembilden har en översyn av Almis koncernstrukturen initierats. Syftet med översynen är att skapa en mer ändamålsenlig koncernstruktur som skapar förutsättningar för att nå en acceptabel grad av regelefterlevnad och som samtidigt möjliggör ett fortsatt starkt stöd, i form av både rådgivning och lån, till företag i hela landet. 2023 hade Almi ett rörelseresultat på -340 mkr. Utan åtgärd kommer de ökande administrativa kostnaderna kraftigt påverka och minska möjligheterna att jobba med rådgivning och affärskraft ut mot kund.

Förslaget är att minska antalet dotterbolag inom affärsområdet Almi Företagspartner från 16 till 8 dotterbolag, enligt den struktur som följer av EUs NUTS 2 områden. Den sammantagna besparingsåtgärden syftar till att skapa större möjlighet till regelefterlevnad genom stärkt kompetens och minskade direkta kostnader i form av VD, styrelse, revision, koncernadministration etc. I flertalet regioner skapar sammanslagningarna i NUT 2 områden, även större förutsättningar till gemensam tillgång till fler rådgivare med olika kompetenser. Förändringen skapar också ökade förutsättning till ökat samarbete mellan regionerna och deras innovationssystem inom respektive NUT 2 område.

Nedan några frågor som varit viktiga för Regionerna i processen och där staten, Almi AB och Regionerna nu har samsyn:

- Regionalt inflytande: Varje region bereds plats i styrelserna
- Ägarfördelning: Proportionerligt utifrån driftanslag
- Anslagsnivåer: Anslagsnivån från Almi AB och regionerna blir samma som idag. Operativa resurser allokeras till respektive region utifrån anslagsnivå på samma sätt som idag
- Regional närvaro: Regional operativ närvaro ska finnas i varje län
- Regionala olikheter: Almis roll anpassas för utifrån varje regions behov t.ex RUS, näringslivsstruktur, innovationssystem etc.
- Projekt: Almi ska fortsätta verka som part i projekt med regionerna, t.ex kopplat till europeiska regionalfonden
- Uppföljning: Verksamhetens ska följas upp (regionala effektmått) på länsnivå

- Marknadskompletterande: Almi ska fortsätta ha den marknadskompletterande roll de har idag.
- Ägardialog dotterbolag: Årlig ägardialog mellan Almi AB och de regionala ägarna
- Ägardialog koncernnivå: Årlig ägardialog mellan staten som ägare och regionerna som ägare

Bedömning av konsekvenser

Konsekvensen av att inte genomföra strukturförändringen blir att ökande administrativa kostnader minskar möjligheterna att jobba med rådgivning och affärskraft ut mot kund.

Om en enskild region inte går med i den nya föreslagna strukturen finns risk att Almis verksamhet i aktuellt län nedprioriteras eller helt upphör (se FAQ Almi).

En risk kopplat till föreslagen strukturförändring är minskat regionalt inflytande på grund av färre styrelseplatser, lägre aktieägarandel och en operativ ledning med VD som verkar för en större geografi. Risken hanteras genom tydliga skrivningar om fortsatt regionalt inflytande, på samma sätt som idag, i bolagsordning, ägardirektiv och samverkansavtal.